

www.jollibread.com

© 2018, Alegria Julià i Danés

Il·lustració de coberta i cal·ligrames: Lirios Bou

© D'aquesta edició:

2018, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor S. L.

Carrer de les Ciències 73, (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-16661-78-7

Dipòsit legal: M-4772-2018

Printed in Spain

Primera edició: abril de 2018

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Contes enigmàtics

Alegria Julià

Il·lustracions de: Lirios Bou

jollibre

A manera de justificació

Què és l'enigmística? El diccionari la defineix com l'«Art de comparar i endevinar enigmes representats per gràfics o figures, endevinalles, mots encreuats, etc.» La definició que en fa Màrius Serra, enigmista per excel·lència, és més completa: «Definim enigmística com una tècnica creativa que consisteix en l'art de **jugar** amb els codis de signes.»

5

He destacat la paraula **jugar** perquè aquest ha estat el desencadenant, el motiu que m'ha fet escriure els contes que hi ha en aquest llibre. Tots ells han estat creats a partir de l'enigmística literària, és a dir,

mitjançant les lletres i les paraules. I és que el llenguatge es pot adquirir tot jugant.

6 Quan els mestres volen engrescar els alumnes, nens i nenes com vosaltres, pensen, busquen i hi donen voltes per tal que les activitats siguin atractives, suggerents i entenedores. En definitiva, volen aconseguir que el treball a fer sigui eficaç en tots sentits.

Pel que fa a la llengua, això resulta força fàcil. Les paraules donen molt de joc, i mai tan ben dit. Es pot jugar amb les paraules i, tot jugant, vosaltres apreneu gairebé sense adonar-vos-en. Què millor que els embarbussaments per aprendre a pronunciar els sons que se'ns resisteixen. I què me'n dieu, de les endevinalles, que amb les comparacions que contenen, activeu la imaginació i milloreu la comprensió lectora. I si feu composicions amb els acròstics, enriqueu notablement el vocabulari.

I així us aniria enumerant i lloant les excel·lències de tots els jocs lingüístics. L'enigmística té tres components essencials que la fan molt atractiva: la **curiositat**, la **recerca** i la **competició**, per aquest ordre. Permeteu-me que us ho expliqui.

Curiositat —L'enigmística desperta la curiositat. Davant d'una endevinalla, d'un joc de paraules, d'un jeroglífic, sempre sorgeixen un munt de preguntes: Què vol dir això? Per què està escrit així? Quina és la resposta?... I aquesta curiositat predisposa a pensar, a imaginar, a fer prediccions i hipòtesis... Però sobretot, a cercar solucions.

Recerca —La recerca és la conseqüència de la curiositat. Busquem respostes, volem saber, volem trobar la clau que deslloriga aquell enigma. I aquesta recerca la fem amb gran concentració. Et rendeixes?, ens pregunta qui ha plantejat l'enigma. No!, res-

ponem, no volem donar-nos per vençuts. I seguim rumiant i barrinant fins que... Aconseguiu la solució! Aleshores, quina satisfacció!

8 **Competició** —Les persones som competitives per naturalesa, és una condició innata en l'ésser humà. I no cal competir amb altres persones, sovint competim amb nosaltres mateixos. Segur que cadascun de vosaltres us heu plantejat reptes que mesuren i comparen les pròpies habilitats: aguantar més temps sota l'aigua, aconseguir saltar més amunt, perdre la por a anar al correfoc...

En l'enigmística hi ha molts reptes a superar, reptes que ens escalfen el cap però, al mateix temps, enriqueixen el pensament.

Espero i desitjo que, tot llegint aquests contes, se us desperti la curiositat, us espavileu a pensar i a fer recerques dins la vostra

ment, on teniu emmagatzemats molts més coneixements dels que us penseu. I finalment, que l'esperit de competició us porti, no solament a desxifrar enigmes, sinó a elaborar-ne. La creació d'anagrames, acròstics, cal·ligrames, jeroglífics... us desvetllarà l'enteniment i us farà sentir bé.

9

Jugueu amb les paraules i sigueu feliços, com jo ho he estat escrivint els contes d'aquest llibre.

Acròstic

EL BARRET

- 10 ES pensava que acabaria rostida amb aquell
sol d'estiu i
VA buscar la manera de tapar-se el cap. L'Ai-
na havia de
TROBAR una gorra o un barret. Així no po-
dia seguir per
UN camí sense cap arbre ni ombra. I de cop
va trobar un
BARRET de palla a terra, al mig del camí,
semblava fet
PER a ella. Encara que tingués dos forats li
serviria per a
PROTEGIR-SE d'aquella acalorada i, així,
arribar al final

DEL camí on trobaria la masia de l'oncle, a
recer del

SOL, i el càntir d'aigua fresca a punt per re-
fer-se.

PERÒ abans d'arribar va topar amb un
home i un ase.

L'AMO de l'animal es va mirar l'Aina tot es-
tranyat. Llavors

11

EL ruc també la va veure i es va posar a bra-
mar molt fort i

VA encarar-se amb l'Aina rabiüt, indignat. I
és que l'ase volia

RECLAMAR el seu barret que havia perdut
pel camí.

Anagrama

DECISIÓ INESPERADA

12 La família **AIRGELA** vivia feliç en un pis de l'Eixample barceloní, un d'aquells pisos que tenen una **GALERIA** assolellada tota plena de plantes.

Un diumenge, després de dinar, quan estava tota la família asseguda tranquil·lament a la **GALERIA**, el fill gran, sense cap avís previ i amb aquella **ALEGRIA** i despreocupació que el caracteritzava, va dir:

—Me'n vaig a **ALGÈRIA**.

Tothom es va quedar de pedra. L'àvia, disgustada i mig plorosa, va sospirar:

—Sembla que **ARA GELI**, quin fred m'ha entrat de cop!

La germana no entenia el perquè d'una idea tan desassenyada. El pare li deia que era un país conflictiu, li comentava que allà se li **GELARIA** la sang amb tants ensurts com tindria. I la mare li recordava que, si bé **ERA ÀGIL** movent-se, això no li garantia que podria salvar tots els perills en què es trobaria. Malgrat tot, el noi se'n va anar.

13

Aviat es va adonar que en aquell país tot era difícil **I A ALGER**, la capital, encara més. Allà va trobar una feina, però era molt estressant, no el deixaven ni respirar. **EI, AL GRA**, li repetien cada vegada que s'aturava una mica.

Per tot això, es va adonar que aquella nova vida no era feta per a ell, i es va començar a enyorar. Trobava a faltar l'**ALEGRIA** de la vida familiar. Li venien al cap totes les estones que compartia amb els pares, la germana, l'àvia... Les tardes passades a la

GALERIA de casa. Pensava en aquella planta que havia cuidat sempre, des que era un petit brot. I **LA REGA** algú?, es preguntava.

I al cap d'un temps, li va agafar un ram-pell i, com si fos una au **ALÍGERA**, va travessar el mar i va tornar a casa.